

ἀγνώστου ἄρχοντος Ἀρέτωνος ἀναφέρεται οὐχὶ εἰς τὸ ἀπολεσθὲν ψήφισμα, ἀλλ' εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῶν δώδεκα ἐπὶ τοῦ ἀετωματίου στίγων, ἧτις δὲν ἐγένετο ἐφ' οὗ ἄρχοντος καὶ ἡ τῶν λοιπῶν.

Ὁ κατάλογος εἶναι ὑστερώτερος τῶν δύο ἀνωτέρω δημοσιευθέντων ψηφισμάτων· διότι ἐν αὐτῷ αἱ κεραῖαι τῶν γραμμάτων εἶναι ἤδη παχύτεραι πρὸς τὰ ἄκρα, ἐκδηλοῦται δηλαδὴ ἡ τάσις τοῦ νὰ κοσμῶσι τὰ γράμματα διὰ μικρῶν προσθέτων κεραίων. Ἐάν δὲ ὀρθῶς ἀνέφερα τὸ ὑπὲρ τοῦ Κλεοχάρους ψήφισμα εἰς τὸν Ἀντίγονον καὶ τὸν ἀνεψιόν του Φίλιππον, ὁ κατάλογος δὲν εἶναι ἀρχαιότερος

τῶν ἀρχῶν τοῦ δευτέρου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος¹. Ἡ περὶ τῆς ἀποξηράνσεως τῆς λίμνης συνθήκη εἶναι κατὰ τὸν Εὐστρατιάδην ἓνα τοῦλάχιστον αἰῶνα ἀρχαιότερα, καὶ ὅμως περιέργως πῶς ἐν αὐτῇ τὰ λείψανα τοῦ ῥωτακισμοῦ, ἰδίῳ τοῖς ἀρχαίοις Ἑρετριεῦσιν, εἶναι ἐλάχιστα², ἐν ᾧ ἐν τῷ ἡμετέρῳ νεωτέρῳ καταλόγῳ ἀρκετὰ πιθανὸν ὅμως τοῦτο νὰ ἦναι τυχαῖον· βέβαιον φαίνεται, ὅτι οἱ Ἑρετριεῖς — τοῦλάχιστον ἐν τοῖς δημοσίοις ἐγγράφοις — ἐνωρίς ἀπέβαλον τὸν ῥωτακισμόν, ἐν τοῖς ὀνόμασιν ὅμως διετηρήθη οὗτος ἐπὶ πολὺ.

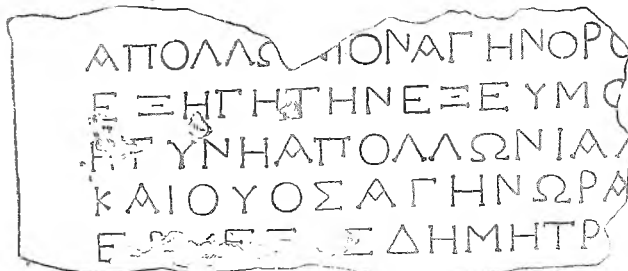
ΧΡ ΤΣΟΥΝΤΑΣ

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΕΞ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

(Συνέχεια) (1)

31.

Βάθρον ἀπλοῦν ὑμηττείου λίθου πάντοθεν τετραυσιμένον καὶ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐνεπίγραφον ἐπιφάνειαν σῶον πρὸς τὰριστερὰ τοῦ ὀρθῶντος, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης καὶ ἐν τῷ ζιγγογραφῆματι². Αἱ μέγισται σωζόμεναι διαστάσεις του εἶναι μ. 0,53, ὕψος, ἤτοι πᾶχος, 0,23, πλ. 0,29. Μέγεθος γραμμάτων 0,023 περίπου.

Ἀπολλώ[ν]ιον Ἀγγήνορο[ς] Ἀχαρνέα τόν·
Ἐξηγητὴν ἐξ Εὐμο[λ]πιδῶν
Ἡ γυνὴ Ἀπολλωνία [.] θυγάτηρ·
Καὶ ὁ υ(ι)ὸς Ἀγγήνωρ, ἀ[ρετῆς] ἕνεκα καί·
5 Ε Σ, Δῆμητρ[ε] καὶ Κόρη ἀνέθηκαν.

¹ Ἴδε Ἀρχ. Ἐφημ 1887, σελ. 1.

² Τὰ ζιγγογραφῆματα ἐγένοντο ἐκ χαρτίνων ἀποτυπωμάτων τῶν λίθων καὶ ἀποδίδουσι ἀρκετὰ πιστῶς τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων.

Ὁ λίθος εὑρεθῆται καὶ παρὰ Böckh (C. I. G. I, 392) κατὰ τὴν ὄχι ὀρθῆν τοῦ Fourmont ἀνάγνωσιν, ἧτις παρήγαγε καὶ τὸν σοφὸν ἐκδόστην τῆς ἐπιγραφῆς εἰς ἡμαρτημένην συμπλήρωσιν. Μετὰ πάσης ἐπιφυλάξεως ἀπετόλμησά τινας συμπληρώσεις, ἀλλὰ τὸ ὅλον τοῦ λίθου μὲ διαφεύγει. Πρὸ πάντων ἀδυνατῶ νὰ μαντεύσω τίς ἦν ἡ ἐν ἀρχῇ τοῦ 5ου στίγου λέξις³. Τὸν λίθον ὑπελάμβανεν ὁ Lenormant ὡς ἀπολεσθέντα (Rech. Arch. à Eleusis σελ. 226) μὴ ἰδὼν αὐτόν, καίπερ ἐντετειχισμένον μὲ τὴν ἐνεπίγραφον ἐπιφάνειάν του πρὸς τὰ ἔξω ἐν τινι οἰκίσκῳ, πλησίον τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐπιχειρήσει ὁ ἴδιος δοκιμαστικὴν τινα σκαφήν. Περὶ τῶν ὀνομάτων παραβληθῆτω ὁ Böckh ἐ. ἀ.

¹ Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἤτοι μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Φλαμίνου ἀνακίρουξιν τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐλληνικῶν πόλεων (194 πρὸ Χρ.), φαίνεται ὅτι συνέστη καὶ τὸ κοινὸν τῶν Εὐβοέων· τοῦτο ὅμως ὡς δημοσπονδία οὐδὲν κοινὸν μετὰ τοῦ καταλόγου ἔχει.

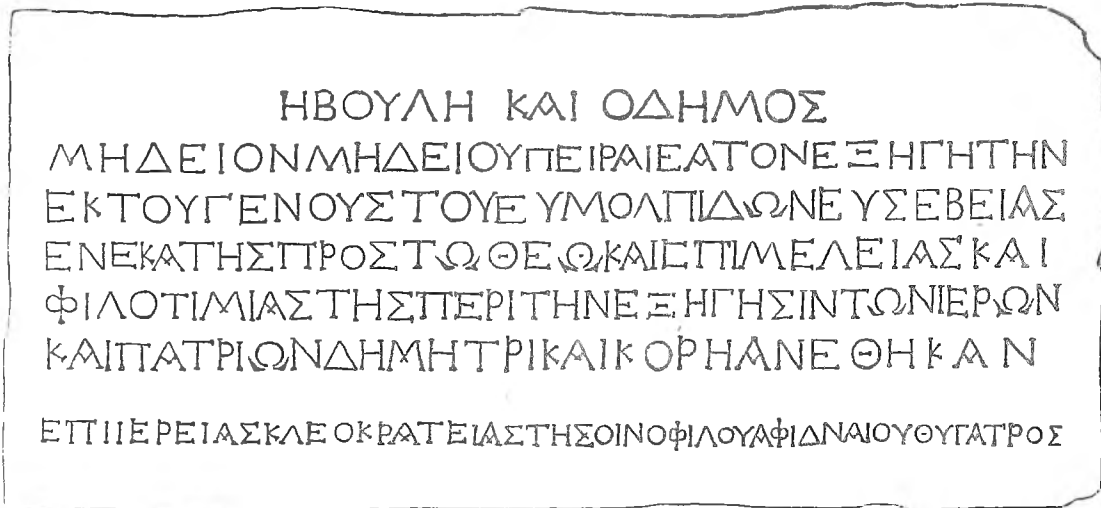
² Ὁ Εὐστρατιάδης ἀλλαγῶ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος (1872 σ. 382) βεβαίως ὅτι οὐδ' ἔχνος τῆς τροπῆς τοῦ Σ εἰς Ρ ἐν τῇ συνθήκῃ ὑπεμφαίνεται· τὸ ὄνομα ὅμως Λυρίμαχος, ὃ αὐτὸς β. στ. 40 ἀναγινώσκει, εἶναι ἀδύνατον καὶ πρέπει ν' ἀναγνωσθῆ Ἀυρίμαχος = Αυσίμαχος· τοῦ δὲ γ. στ. 37 τὸ . . ἥριππος πρέπει νὰ συμπληρωθῆ εἰς [Κτ]-ἥριππος = Κτήσιππος.

³ Μετὰ τὸ πρῶτον αὐτοῦ γράμμα Ε διακρίνονται τὰ ἔχνη δύο ἐπιγραμμάτων, ὡσεὶ ΡΚ ἢ ΒΥ λείψανα· τὸ τέταρτον γράμμα ἦτο βεβαίως πάλιν Ε· τὸ πέμπτον δυνατόν νὰ ἦτο Γ, Ξ, Π, Σ, Τ, τὰ ἔχνη του εἶναι ἀσαφῆ καὶ ἐπὶ τοῦ λίθου· μετὰ τοῦτο ὑπάρχει χάρος καὶ διὰ δύο ἐπι ἀνάγκη γράμματα, τὸ δὲ τελευταῖον ἦτο βεβαίως Σ. Ἀπίθανον δὲν εἶναι καὶ ὁ χαρακτὴς νὰ ὑπέπεσον εἰς ἀμάρτημά τι.

32.

Βάθρον άπλοϋν' λίθου πεντελικου άποκεκρουσμενον κατὰ τὸ 1/5 περίπου τοῦ ὄλου ὄγκου του μόνον

ὄπισθεν, ἤτοι κατὰ τὴν ἀντίθετον τῆς φερούσης τὴν ἐπιγραφὴν ἐπιφάνειαν. Μῆκος 0,745, ὕψος 0,50, πλ. 0,50. Μέγεθος γραμμάτων 0,02 περίπου καὶ τοῦ τελευταίου στίχου 0,016.

Ἡ Βουλὴ καὶ ὁ Δῆμος Μῆδειον Μηδείου Πειραιέα τὸν ἐξηγητὴν ἐκ τοῦ γένους τοῦ Εὐμολπιδῶν, εὐσεβείας ἕνεκα τῆς πρὸς τῷ Θεῷ καὶ ἐπιμελείας καὶ φιλοτιμίας τῆς περὶ τὴν ἐξήγησιν τῶν ἱερῶν καὶ πατριῶν, Δημήτρι καὶ Κόρη ἀνέθηκαν. Ἐπὶ ἱερείας Κλεοκρατείας τῆς Οἰογορίου Ἀφιδναίου θυγατρὸς.

Ὁ λίθος ἐξεχώσθη κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ παρόντος ἔτους παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν ἐκ τοῦ Προπύλου τοῦ Ἀπτείου εἰς τὸν Ναόν. Εἶναι δὲ ὁ

¹ Κοιλιώματα ἤτοι ὅπως γομφώσεως τοῦ ἀνδριάντος φέρουσιν ἀμφότερα (ἀνὰ δύο ἑκατέρω) αἱ πλατεῖαι τοῦ βάθρου ἐπιφάνειαι, ἧ τε ἄνω δηλ. καὶ ἡ κάτω, ἀλλ' οὕτω τεθειμένα, ὥστε ἡ δηλωτικὴ τοῦ εἰκονιζομένου ἐπιγραφὴ ἐπὶ μόνῃς τῆς καὶ νῦν ἐνεπιγράφου ἐπιφανείας ἠδύνατο νὰ ᾔῃαι κεχαραγμένη μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ πρότερον ἰδρυμένου ἀνδριάντος, ἤτοι ἐκείνου, εἰς ἣν δὲν ἀνεφέρετο ἡ νῦν ὑπάρχουσα ἐπιγραφὴ, θὰ ἦτο ἀντιστρόφως γεγραμμένη, ἡ ἀρχὴ δηλ. αὐτῆς ἐκεῖ ἔνθα νῦν τὸ τέλος τῆς ὑπαρχούσης. Βάθρον ὅμοιον εὗρον καὶ ἕτερον ἐν Ἐλευσίνῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκείνῳ, ὅπως καὶ ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐντάθῃ, δὲν διακρίνονται ἕγνη καὶ ἄλλης ἐπιγραφῆς εἰς τὸν παλαιότερον ἀναφερομένης ἀνδριάντα. Φαίνεται ὅτι ἐπιμελέστατα ἀπέτριβον τὴν παλαιότεραν ἐπιγραφὴν (ἥπου τοιαύτη ὑπῆρχε) καὶ κατόπιν ἐνεγράψατον τὴν νέαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας πρὸς ἀποφυγὴν πάσης συγχύσεως καὶ ἰσως καὶ πρὸς ἀπόκρυψιν τοῦ σφετερισμοῦ. Τῆς νῦν κάτω ἐπιφανείας τοῦ βάθρου, ἣτοι ἐκείνης, εἰς ἣν ἦτο ἰδρυμένος ὁ προγενέστερος τοῦ τοῦ Μηδείου ἀνδριάντος τὸ ἕτερον τῶν κοιλιωμάτων εἶναι καὶ νῦν ἐτι σαφῆς τύπος δεξιῶ ποδός.

δεύτερος εἰς ἐξηγητὴν ἀναφερόμενος, ἐνῶ οἱ εἰς ἄλλα ἱερὰ πρόσωπα καὶ μάλιστα τὸν Ἱεροφάντην ἀναφερόμενοι εἶναι τόσοι πολλοί. Ὅτι οἱ ἐξηγηταὶ ἀνήκον εἰς τὸ γένος τῶν Εὐμολπιδῶν εἶναι γνωστὸν (Lenormant ἔ. ἀ.), ἀλλαχόθεν ὁμοῦς δὲν φαίνεται ὡς γνωστὸς ὁ τιμώμενος ἀνὴρ· ἴσως ὁμοῦς εἶναι ἀπόγονος αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ Μηδείου, ὃν μνημονεύει ὁ Πλούταρχος (Β. Δ. Ρητόρων. Τομ. 5^{ος}, σελ. 154 τῆς Ἐκδ. Tauchnitz). Τὸ ὄνομα ὁμοῦς τῆς ἱερείας Κλεοκρατείας φέρεται ὄντως ἀναγεγραμμένον ἐπὶ βάθρου ἐντετειχισμένου ἐν τῷ γνωστῷ ἐκκλησιδίῳ τοῦ Ἀγίου Ζαχαρίου (παράβ. Lenormant R. Arch. σελ. 132.)

33.

Βάθρον λίθου πεντελικου τεθραυσμένον ὄπισθεν κατὰ τὸ 1/3 περίπου τοῦ ὄλου ὄγκου του. Τῆς ἐνεπιγράφου ἐπιφανείας ἐξέλιπεν, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, ἡ δεξιὰ ἄνω γωνία. Μῆκος 0,65, ὕψος 0,32, πλάτος 0,63. Γραμμάτων μέγεθος 0,015 περίπου.

ΚΟΙΝΤΟΣ ΠΟΜΠΗΙΟΣ ΑΥΛΟΥ Υ
 ΕΠΟΙΕΙ ΚΑΙ ΑΝΕΘΗΚΕ
 ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙΣ ΑΥΛΩΙ ΚΑΙ ΣΕΞΤΩ
 ΑΙΩΝΑ
 ΕΙΣ ΚΡΑΤΟΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΝ
 ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ
 ΑΙΩΝΟ ΑΥΤΟΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΥΤΟΙΣ ΑΙΕΙ
 ΦΥΣΕΙ ΘΕΙΑ ΜΕΝΩΝ ΚΟΣΜΟΣ ΤΕ ΕΙΣ
 ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΥΤΑ ΟΠΟΙΟΣ ΕΣΤΙ ΚΑΙ ΗΝ
 ΚΑΙ ΕΣΤΑΙ ΑΡΧΗΝ ΜΕΣΟΤΗΤΑ ΤΕΛΟΣ
 ΟΥΚ ΕΧΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΜΕΤΟΧΟΣ
 ΘΕΙΑΣ ΦΥΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΗΣ ΑΙΩΝΙΟΥ ΠΑΝΤΑ

Κοίντος Πομπήιος Αύλου υἱός
 Ἐποίει καὶ ἀνέθηκε
 Σὺν ἀδελφοῖς Αὐλῶ καὶ Σέξστῳ
 Αἰῶνα,

5 Εἰς κράτος Ῥώμης καὶ διαμονὴν
 Μυστηρίων.

Αἰὼν ὁ αὐτὸς ἐν τοῖς αὐτοῖς αἰεὶ
 Φύσει θεία μένων, κόσμος τε εἰς
 Κατὰ τὰ αὐτά, ὁποῖός ἐστι καὶ ἦν
 Καὶ ἔσται, ἀρχήν, μεσότητα, τέλος
 Οὐκ ἔχων, μεταβολῆς ἀμέτοχος,
 Θείας φύσεως ἐργάτης αἰωνίου πάντα.

Κοίντος Πομπήιος γλύπτῃς δὲν φέρεται ἀναγε-
 γραμμένος οὔτε ἐν τῷ τοῦ Brunn (Geschichte der Gr.
 Künstler) οὔτε ἐν τῷ τοῦ Löwy (Inschriften Griech.
 Bildhauer) βιβλίῳ, ὥστε μετὰ λόγου ὑποθέτω ὅτι
 τὸ πρῶτον νῦν ἐκ τοῦ ἡμετέρου λίθου γίνεται γνω-
 στὸς ὁ ἀνὴρ. Ἐπίσης καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Αὐλὸς
 καὶ Σέξστος δὲν μνημονεύονται ὡς τεχνῖται, ἀλλὰ
 καὶ ἐκ τοῦ ἡμετέρου λίθου μένει ἀμφίβολον ἂν συνέ-
 πραξαν τῷ ἀδελφῷ καὶ εἰς τὴν ποίησιν τῆς εἰκό-
 νος ἢ μόνον εἰς τὴν ἀνάθεσιν αὐτῆς. Πιστοὶ τῆς
 Ῥώμης ὑπήκοοι καὶ θερμοὶ λάτραι τῶν μυστηρίων
 (ἐν οἷς ἴσως καὶ τὰς περὶ αἰῶνος ἐννοίας τῶν ἐδι-
 δάχθησαν) ὑπὲρ τῆς κραταιώσεως [καὶ διαμονῆς
 ἀμφοτέρων τούτων ἀνέθηκαν τὸ ἀνάθημά των οἱ
 τρεῖς τοῦ Αὐλοῦ υἱοί. Περὶ τῆς ἀπεικονίσεως τοῦ
 Αἰῶνος ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις καὶ τῆς ἐν τοῖς
 μυστηρίοις λατρείας αὐτοῦ παραβληθῆτω νῦν ὁ
 Baumeister (Denkmäler, ἐν τῇ λέξει). Πλὴν τοῦ

βάθρου οὐδὲν ἄλλο εὐρέθη ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς δυ-
 νάμενον ἀναχθῆ εἰς τὸ ἔργον τοῦ Κοίντου, ἐκτὸς
 ἂν κεφαλὴ τις ὄφως (δράκοντος) ἐκεῖ πλησίον εὐ-
 ρεθεῖσα ἀνῆκε τῷ ὄντι εἰς τοῦτο.

34.

Βάθρον ἀπλοῦν ὄλως (στήλῃ τετραγώνῳ ὁμοίον)
 λίθου γλαυκοῦ (ὕμηττειοῦ;) ἀποκεκρουσμένον μά-
 λιστα πρὸς τὰριστερὰ τοῦ ὀρῶντος καὶ κατὰ τὴν
 ἐπιφάνειαν ἔνθα ἡ δίστιχος ἐπιγραφὴ πολλαχῶς
 βεβλαμμένον. Ὑψὸς 0,87, πλ. 0,45, πάχος 041.
 Μέγεθος γραμμάτων 0,015 περίπου. Εὐρέθη ἐντε-
 τειχισμένον ἐν τῷ τοίχῳ, ἐν ᾧ καὶ τὰ τεμάχια τοῦ
 λίθου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 30 δημοσιευθέντος ψηφίσμα-
 τος (ἰδ. Ἀρχ. Ἐφημ. 1887, σελ. 5).

ΥΡ ΔΗΣΕΥΧΕΙΡΟΣ
 ΔΗΣΕΤΤΟΙΗΣΕΝ

Ε]ύβ[ουλι]δης Εὐχειρος
 Κρωπί]δης ἐποίησεν

Περὶ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν χρόνων, καθ' οὓς
 ἤκμασεν ὁ ἐν τῷ ἡμετέρῳ βάθρῳ ἀναγεγραμμένος
 τεχνίτης, παραβληθῆτω ὁ Löwy (Ins. Gr. Bildh.
 σελ. 100 καὶ ἀριθ. 133-135, 222-230, 542-
 544). Τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ ἡμετέρου
 βάθρου, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐν τῷ ζιγχογρα-
 φήματι, ὑποδηλοῖ ὄντως τοὺς χρόνους τοῦ πρώτου
 ἡμίσεος τοῦ Β^{ου} π. Χ. αἰῶνος.

Ἐν Ἐλευσίνι τῇ 17ῃ Αὐγούστου 1887.

Δ. ΦΙΛΙΟΣ